

UBND TỈNH KON TUM
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: /SNN-KH
V/v trả lời chất vấn của đại biểu
HĐND tỉnh tại kỳ họp thứ 6
HĐND tỉnh khóa XII

Kon Tum, ngày tháng năm

Kính gửi:

- Văn phòng Đoàn đại biểu quốc hội và HĐND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum.

Thực hiện Văn bản số 144/TTHĐND-TH ngày 05/12/2023 của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh về việc gửi ý kiến chất vấn của đại biểu HĐND tỉnh tại kỳ họp thứ 6 HĐND tỉnh khóa XII; Văn bản số 4258/UBND-KTTH ngày 05/12/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc chuẩn bị nội dung chất vấn của đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại kỳ họp thứ 6.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn trả lời nội dung chất vấn của đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại kỳ họp thứ 6, như sau:

Câu hỏi: Đến nay trên toàn tỉnh đã có 42 xã đạt chuẩn nông thôn mới, trong đó nhiều xã đã được công nhận từ những năm 2015, 2016, 2017 (*như các xã Đoàn Kết, Hòa Bình, Ia Chim của thành phố Kon Tum, Diên Bình, Tân Cảnh của huyện Đăk Tô, Sa Sơn của huyện Sa Thầy, Đăk Nông, Đăk Kan của huyện Ngọc Hồi, xã Đăk La của huyện Đăk Hà...*), đến nay đã được 06-08 năm. Đáng ra sau vài ba năm có thể phấn đấu đạt xã nông thôn mới nâng cao, nhưng có xã còn khó khăn, vất vả hơn các xã mới đạt nông thôn mới. Theo đồng chí nguyên nhân do đâu? chính quyền cấp nào và sở ngành nào phải chịu trách nhiệm về vấn đề này?

Trả lời:

Trước hết, tôi xin cảm ơn đại biểu đã quan tâm đến nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh và đã có ý kiến chất vấn, nội dung đại biểu quan tâm là một trong những vấn đề hiện nay không những ở tỉnh Kon Tum đang phát sinh mà một số địa phương trên cả nước cũng gặp phải và được người dân rất quan tâm.

Kính thưa chủ tọa kỳ họp, thưa quý vị đại biểu!

Triển khai xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh trong thời gian qua đã đạt được một số kết quả nhất định, bộ mặt nông thôn đã có sự khởi sắc, đến nay toàn tỉnh đã có 42 xã đạt chuẩn NTM, trong đó có 04 xã NTM nâng cao và 01 xã NTM kiểu mẫu; dự kiến đến cuối năm 2023 toàn tỉnh sẽ có thêm 06 xã đạt chuẩn nâng tổng số xã đạt chuẩn lên 48 xã; số tiêu chí đạt chuẩn bình quân là 15,51 tiêu chí/xã.

Về nội dung đại biểu đã ý kiến, hiện nay có một số xã đã được công nhận đạt chuẩn từ giai đoạn 2015 - 2020¹, đã cách đây từ 6 đến 8 năm, nhưng qua rà soát vẫn còn một số khó khăn, có một số tiêu chí không đảm bảo duy trì đạt chuẩn theo bộ tiêu chí mới giai đoạn 2021 - 2025.

Xây dựng nông thôn mới là một quá trình liên tục, có điểm khởi đầu nhưng không có điểm kết thúc, công nhận đạt chuẩn NTM mới chỉ là mục tiêu ban đầu, cần phải tiếp tục xây dựng nhằm duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí một cách bền vững, xây dựng xã nông thôn mới nâng cao; thực tế trong thời gian qua, các địa phương đã có kế hoạch xây dựng xã nông thôn mới nâng cao, dự kiến trong năm 2023 sẽ có một số xã mà đại biểu đã nêu trên đạt chuẩn NTM nâng cao như: Xã Đăk Nông, Đăk Kan - huyện Ngọc Hồi; xã Tân Cảnh - huyện Đăk Tô...

Qua theo dõi hiện nay, tình hình phát triển kinh tế - xã hội, và đời sống người dân tại các xã này về cơ bản vẫn cao hơn so với các xã mới được công nhận, thể hiện rõ nhất ở tiêu chí thu nhập và hộ nghèo, theo điều tra năm 2023 (*tỷ lệ hộ nghèo năm 2023 của xã Đoàn Kết là 0,52%, xã Ia Chim là 0,71%, xã Hòa Bình là 1,84%, xã Đăk Kan là 1,84%, xã Đăk Nông là 2,46%, xã Tân Cảnh 2,88%....*), trong khi các xã mới đạt chuẩn năm 2022 có tỷ lệ hộ nghèo vẫn còn cao như xã Ngok Wang 6,01%, Đăk Ui 4,45%, Sa Loong 4,82%....

Tuy nhiên, vẫn có một số xã đã được công nhận NTM giai đoạn trước, hiện đang gặp khó khăn trong việc duy trì và nâng cao chất lượng theo Bộ tiêu chí mới, **Lý do:** Bộ tiêu chí mới có mức chuẩn cao hơn, nhiều chỉ tiêu hơn (*giai đoạn trước có 19 tiêu chí, 39 chỉ tiêu; giai đoạn 2021-2025 cũng với 19 tiêu chí nhưng 57 chỉ tiêu*), từ đó dẫn đến tình trạng một số xã không duy trì đạt chuẩn 19/19 tiêu chí theo bộ tiêu chí mới; các tiêu chí không duy trì đạt chuẩn chủ yếu là: Một số cơ sở hạ tầng đã xuống cấp, thiếu kinh phí để đầu tư, sửa chữa nâng cấp đáp ứng chuẩn mới (*tiêu chí qui hoạch không đạt do chờ qui hoạch tỉnh, huyện; hệ thống giao thông nông thôn cần bảo dưỡng, cứng hóa, trường học cần phải tiếp tục đầu tư để đạt chuẩn quốc gia mức độ 2, nhà văn hóa thôn...*), tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế thấp (*không được nhà nước hỗ trợ BHYT*), có xã còn xảy ra vụ án hình sự ảnh hưởng đến tiêu chí an ninh...

*** Về nguyên nhân dẫn đến tình trạng các xã đã đạt chuẩn NTM nhưng vẫn còn khó khăn là do:**

- Thứ nhất, trong xây dựng nông thôn mới nâng cao, có một số tiêu chí chưa phù hợp và khó thực hiện trong giai đoạn hiện nay dẫn đến một số xã khó thực hiện (*hiện đang được Bộ Nông nghiệp và PTNT đề nghị Thủ tướng Chính phủ xem xét, điều chỉnh; Cụ thể: quy định sử dụng nước sạch từ công trình cấp nước tập trung, trong khi các xã đều chưa có công trình cấp nước tập trung; ít nhất 5% người chết phải được hỏa táng, 40% người dân tham gia và sử dụng ứng dụng khám chữa bệnh từ xa; 70% dân số có sổ khám chữa bệnh điện tử...); Tỷ lệ đường giao thông được cứng hóa tăng từ 70% lên 85%, tỷ lệ trường học*

¹ Xã Đoàn Kết công nhận năm 2014, xã Hòa Bình công nhận năm 2015, xã Ia Chim công nhận năm 2015, xã Đăk La công nhận năm 2015, xã Sa Sơn công nhận năm 2015, xã Diên Bình công nhận năm 2015, xã Tân Cảnh công nhận năm 2015, xã Đăk Nông công nhận năm 2016 và xã Đăk Kan công nhận năm 2016.

đạt chuẩn quốc gia mức độ 1 tăng từ 70% lên 100% (trong đó có ít nhất 01 trường học đạt chuẩn quốc gia mức độ 2)...tất cả các nội dung này đều cần có nguồn lực để thực hiện.

- Thứ hai, về nguồn lực: Để duy trì các tiêu chí đã đạt chuẩn và phấn đấu xã nông thôn mới nâng cao, các địa phương cần được tiếp tục đầu tư, hỗ trợ. Tuy nhiên, Chương trình MTQG trung ương chỉ tập trung vào các xã khó khăn, nguồn ngân sách tỉnh tương đối hạn hẹp chủ yếu đầu tư cho các xã phấn đấu đạt chuẩn nông thôn mới, xây dựng huyện nông thôn mới, xây dựng thôn làng nông thôn mới. Do đó các huyện khó khăn trong việc huy động nguồn lực để đầu tư duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí và chưa đầu tư thỏa đáng để phấn đấu xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao.

- Thứ ba, người dân và cộng đồng dân cư đóng vai trò chủ thể, quyết định thành công trong xây dựng NTM; tuy nhiên, người dân vẫn chưa thật sự tích cực tham gia phòng trào thi đua trong xây dựng NTM, các tiêu chí như xóa nhà tạm, bảo hiểm y tế người dân vẫn còn trông chờ nguồn lực hỗ trợ từ nhà nước

*** Về trách nhiệm:**

Đối với những xã đã đạt chuẩn nông thôn mới, sau thời gian vẫn còn nhiều khó khăn thì về cơ bản là do điều kiện khách quan là chính (do yêu cầu tiêu chí ngày càng cao; thiếu nguồn lực đầu tư, hỗ trợ để duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí, xây dựng đạt chuẩn các tiêu chí nâng cao...). Thực tế, để duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí, cần tiếp tục đầu tư xây dựng, tuy nhiên do điều kiện kinh tế của tỉnh ta đang còn nhiều khó khăn (ảnh hưởng nặng nề của dịch covid 19, hực thu ngân sách...), nên chưa hỗ trợ được nhiều cho các địa phương trong xây dựng NTM, mà chủ yếu dựa vào sự đầu tư của trung ương thông qua các Chương trình mục tiêu quốc gia, trong khi các Chương trình mục tiêu quốc gia lại chủ yếu tập trung đầu tư vào các xã đặc biệt khó khăn.

Bên cạnh đó, có trách nhiệm của các xã; sự chỉ đạo, lãnh đạo của của cấp huyện và sự phối hợp, hỗ trợ của các Sở, ngành được phân công phụ trách tiêu chí. Cụ thể: Sau khi đạt chuẩn, xã phải triển khai xây dựng kế hoạch để tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí. Về phía huyện, mặc dù còn nhiều khó khăn về nguồn lực, và tập trung xây dựng các xã chưa đạt chuẩn nông thôn mới, xây dựng huyện nông thôn mới, tuy nhiên các huyện cần phải có trách nhiệm xây dựng kế hoạch, lộ trình, bố trí nguồn lực, chỉ đạo, rà soát, đánh giá, có giải pháp tháo gỡ khó khăn, chủ động trong việc huy động, lồng ghép các nguồn lực để hỗ trợ tiếp tục duy trì và nâng cao tiêu chí để xây dựng nông thôn mới nâng cao.

Tiếp thu ý kiến của đại biểu, ngay sau kỳ họp này, UBND tỉnh (Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) sẽ phối hợp với các đơn vị, địa phương liên quan tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, đôn đốc các địa phương tăng cường các giải pháp nhằm duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí một cách bền vững, phấn đấu xây dựng xã nông thôn mới nâng cao đảm bảo đúng theo quan điểm chỉ đạo của trung ương cũng như vấn đề quan tâm của đại biểu.

Trên đây là nội dung trả lời chất vấn của đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại kỳ họp thứ 6, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo Văn phòng Đại biểu quốc hội và HĐND tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (b/c);
- Lưu: VT, KH, VPs.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Huỳnh Văn Liêm